

Van: [redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>

Verzonden: 04-07-2024 16:45

Aan: Kees van der Duijn Schouten <k.v.d.duijnschouten@ridderkerk.nl>,
[redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>,
[redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>,
[redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>,
Marco Oosterwijk <c.a.oosterwijk@ridderkerk.nl>,
[redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>,
[redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>,
[redacted] <[redacted]@ridderkerk.nl>

Onderwerp: Discussienota Invulling Spreidingswet locatieonderzoek

Beste Kees en Marco,

De wijzigingen die ik heb aangebracht nav het PHO zijn als volgt:

Toevoeging van de vraag:

- Is de opgave uit de spreidingswet leidend voor het verdere onderzoek of is er ruimte om nader te onderzoeken wat passend is qua aantal op de meest wenselijke locaties (waardoor onder meer uitruilmogelijkheden (Oekraïne, statushouders, AMV) verder verkend kunnen worden)?

Toevoeging bij het punt "Overwegingen mbt Verdeelbesluit"

- Bij het verdeelbesluit wordt er rekening gehouden met afspraken rondom afspraken over het uitruilen van verschillende doelgroepen (bv. Oekraïne, statushouders, AMV).

Toevoeging van het woord termijn bij het punt "vervolg":

- de opties qua aantallen, doelgroepen, **termijn** en soort opvanglocatie worden uitgewerkt

Tevens heb ik de nummering van de bijlage aangepast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

RIDDERKERK

Bezoekadres: Koningsplein 1 | 2981 EA Ridderkerk

[redacted] | Samenleving

Tel: [redacted] | E-mail: [redacted]@ridderkerk.nl

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 2 juli 2024 11:41

Aan: Kees van der Duijn Schouten ; [redacted] ; [redacted] ; [redacted] ; Marco Oosterwijk ; [redacted] ; [redacted]

CC: [redacted] ; [redacted] ; [redacted]

Onderwerp: RE: Agenda en stukken PHO Vluchtelingen 13-06-2024

Hallo allen,

Bij deze de stukken en de agenda voor het PHO Vluchtelingen van 4-7-2024 van 10 tot 11 uur.

Belangrijkste stukken zijn de discussienota (bijlage 9, hiervan is voor het gemak ook een Word-versie bijgevoegd) met bijlagen 2 tot en met 10. Na het PHO zorg ik er voor dat er bij de nummering van de bijlagen een logische volgorde wordt gehanteerd als het stuk naar het college gaat.

Vragen vooraf aan het PHO aan Kees:

- Heb je algemene opmerkingen met name over bijlage 9, de discussienota zelf?
- Wil je deze 5 locaties delen met B&W? (deze zijn gekozen omdat uit het onderzoek niet is gekomen dat het niet op die plekken kan, er wordt ook benoemd dat het Baggerdepot de meest wenselijke plek is)
- De discussienota gaat uit van uitvoering van de wet. Van daaruit is er bekeken "waar kan dat dan?". Dat betekent dat er geen discussievragen staan over aantallen, doelgroepen (bv. AMV), soort opvanglocaties, invulling AMV, termijn van de locatie etc. Dit staat genoemd bij "Vervolg". Is dat in lijn met jouw verwachting?

Nav de antwoorden op bovenstaande kan ik voor het PHO nog wijzigingen aanbrengen. Zodoende zijn er dan na het PHO (als het goed is) niet al te veel wijzigingen meer zodat het donderdag op tijd naar [redacted] kan.

[redacted]

Kun jij de stukken in iBabs zetten. Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

RIDDERKERK

Bezoekadres: Koningsplein 1 | 2981 EA Ridderkerk

Contactfunctionaris Vluchtelingen | Samenleving

Tel: +31 [redacted] +31 [redacted] | E-mail: [redacted]@ridderkerk.nl

Discussienota Invulling Spreidingswet - Locatieonderzoek	
Datum	9-7-2024
Onderwerp	Fasering bijdrage Ridderkerk Spreidingswet
Doel	Informerend
Opsteller	[REDACTED] J
Cluster	Samenleving
Team	Contactfunctionarissen

Fasering Regioplan (anti-chronologisch):

- Deadline 1 november PZH → Rijk
- Deadline 18 oktober Regionale RegieTafel → Provinciale RegieTafel → PZH
- 11 oktober bestuurlijk vaststellen regioplan RRT
- Deadline 1 oktober ambtelijke input Regioplan
- 26 september PHO (bespreken laatste versie) + Taskforce (ambtelijke vorm van RRT)
- 17 september Besluit in B&W

Voor 5 september uitsluitel over:

- Besluit B&W
- Bespreken / Informeren raad
- Bespreken / Informeren samenleving
- Input/Advies COA + PZH (Er is afgesproken dat een locatie pas gedeeld wordt met 'externen' als het college het er over eens is dat er op een bepaalde locatie een asielopvang zou kunnen komen)
- Bespreken opties aantallen (+doelgroepen)
- Definitieve haalbaarheid qua realisatie voor 1 juli 2025

Opdrachtdocument

Onderwerp:	<i>Onderzoek locaties huisvesting asielzoekers</i>
Opdrachtschrijving:	<i>Onderzoeken of er locaties beschikbaar zijn waar minimaal 250 asielzoekers gehuisvest kunnen worden.</i>
Startdatum:	<i>30 januari 2024</i>
Einddatum:	<i>Juli 2024</i>
Besluiten (B&W/Raad):	Verzoek is gedaan in rondvraag van het college.

Wat willen we bereiken? (doel)	We willen in beeld hebben of en zo ja welke locaties in Ridderkerk geschikt zijn voor het huisvesten van minimaal 250 asielzoekers voor een periode van minimaal 5 jaar.
Wat gaan we daarvoor doen? (resultaat)	<p>Een onderzoek naar de geschiktheid van 6 locaties, waarvan het college er enkele heeft benoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per locatie in beeld brengen: <ul style="list-style-type: none"> ○ of een dergelijke voorziening planologisch op die locatie past of is in te passen ○ wat er gedaan moet worden om de locatie geschikt te maken ○ hoeveel asielzoekers er op de locatie gehuisvest kunnen worden ○ wat de consequenties zijn voor de buurt / omgeving
Waarom is het nodig? (probleem)	De Spreidingswet is aangenomen en op 1 februari 2024 in werking getreden. Uit deze wet vloeit voor Ridderkerk de indicatieve taakstelling voort om 250 asielzoekers op te vangen voor een periode van ten minste 5 jaar.
Waarom moet het juist nu? (aanleiding)	Ridderkerk heeft dus een grote opgave en er moet voor november 2024 een aanbod aan de provincie worden gedaan hoeveel asielzoekers Ridderkerk op denkt te kunnen vangen.
Waar moeten we op letten? (risico's en neveneffecten)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Locatie is mogelijk tijdelijk</i> Gelet op de tijdelijkheid van de huisvesting van asielzoekers op deze locatie, ligt het voor de hand dat gebruik zal worden gemaakt van flexwoningen. Bij flexwonen komt een aantal aspecten aan de orde waarmee rekening gehouden moet worden. <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Regelgeving</i> Voor het realiseren van tijdelijke locaties geldt grotendeels dezelfde regelgeving als voor reguliere woningen. Bij nieuwe woningen die langer staan dan 15 jaar heb je in ieder geval te maken met dezelfde onderzoeksplichten als bij permanente bewoning. Bij nieuwe woningen die korter staan dan 10 jaar kan gewerkt worden met een tijdelijke vergunning. Echter, ook hier zal er sprake moeten zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (vroegere goede ruimtelijke ordening). Je kan dus niet tijdelijk woningen neerzetten op bijvoorbeeld geluidsbelaste locaties, zonder dit goed te onderzoeken en af te wegen. De tijd die nodig is voor het beoordelen van de aanvragen en de vergunningverlening voor tijdelijke locaties zijn met de invoering van de Omgevingswet in principe gelijk aan de procedures bij reguliere projecten.

- *Inrichting openbaar gebied*

Mogelijk moet ook openbaar gebied aangelegd worden. De huisvesting moet bereikbaar zijn en er moeten nutsvoorzieningen aangelegd worden. Het openbaar gebied moet een bepaalde kwaliteit hebben. Hanteren we daar dezelfde normen voor als bij het openbaar gebied bij reguliere woningbouw? Daarnaast brengt de aanleg van openbaar gebied ook kosten met zich mee. Vraag is of deze kosten opwegen tegen het mogelijk tijdelijke karakter van de locatie. De afschrijftijd wordt immers een stuk korter. Dit kan eventueel ondervangen worden als duidelijk is of er een vervolfunctie komt na de tijdelijke opvang.

- *Financiën*

De kosten van de huisvesting bestaan o.a. uit de woningen zelf, de inrichting van het openbaar gebied, aansluiten van nutsvoorzieningen etc. De woningen zelf zijn mogelijk goedkoper dan reguliere woningen. Wat hierbij een rol speelt is dat het tijdelijke karakter investeringen minder aantrekkelijk maakt vanwege de kortere levensduur. De kosten van het aanleggen en beheren van de locatie zijn voor het COA.

- *Evenwichtige toedeling van functies aan locaties ((ruimtelijke onderbouwing)*

Kaders voor het omvormen van kantoorpanden tot woningen (geluidsbelasting, bereikbaarheid, parkeren) zijn bij wet vastgelegd. Er moet een goede onderbouwing komen, waarin ook de milieuaspecten zijn afgewogen.

- *Participatie*

Participatie van de omgeving is belangrijk. In de huidige maatschappij roepen dit soort vraagstukken altijd weerstand op, ongeacht hoe goed je het uitlegt of participeert. Weerstand is te verwachten, en ook niet te voorkomen in het huidige tijdsgewricht. Door goede participatie wordt geprobeerd om onrust en onbegrip te voorkomen.

- *Business case*

Voor de uiteindelijke locatie zal een business case ontwikkeld moeten worden om de financiële haalbaarheid te onderzoeken.

- *Andere locaties in beeld?*

Mogelijk zijn ook andere locaties geschikt. Er zijn initiatiefnemers die de gemeente eerder hebben benaderd met de vraag of zij met hun pand iets kunnen betekenen op het gebied van tijdelijke huisvesting / flexwonen. Maar mogelijk zijn er nog locaties die wij niet in beeld hebben.

- *Andere doelgroepen vragen ook om huisvesting*

Naast de opgave om asielzoekers te huisvesten is er nog een aantal doelgroepen waarvoor huisvesting nodig is. Omdat binnen de huidige woningvoorraad onvoldoende ruimte is om op korte termijn ook aan deze vraag het hoofd te bieden wordt er reeds onderzocht welke mogelijkheden flexwonen biedt om aan deze vraag het hoofd te bieden. Het gaat om de volgende doelgroepen:

- Herstructurering Wooncompas: Wooncompas heeft de komende jaren een aantal grote herstructureringsprojecten in de planning

staan. Bewoners die nu in de te slopen woningen wonen, moeten (tijdelijk) in andere woningen gehuisvest worden. Wooncompas heeft de komende jaren behoefte aan extra woningen als "schuifruimte" voor het herhuisvesten van deze bewoners.

- Huisvesting Oekraïners vanuit huidige woningen: de meeste woningen waar nu Oekraïners zijn gehuisvest moeten medio 2025 weer aan Wooncompas worden opgeleverd omdat deze woningen daarna gesloopt worden. De Oekraïners kunnen op grond van de Tijdelijke Regeling opvang Oekraïners tot minstens maart 2025 aanspraak maken op opvang. Als we de huidige bewoners in Ridderkerk willen blijven opvangen, moeten we op zoek naar woningen om deze groep ook na medio 2025 te huisvesten.
- Spoedzoekers, jongeren etc.: ook voor deze doelgroepen zijn woningen nodig. De Woonvisie geeft deze groepen ook aan als aandachtsgroepen.
- Statushouders: als gevolg van de grote instroom van asielzoekers is de taakstelling voor statushouders voor 2024 flink opgevoerd. Naar verwachting gaat dat ook gelden voor de jaren daarna.

Wat hoort niet bij dit project? (afbakening)

De ontwikkeling / realisatie van de locatie. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is verantwoordelijk voor de bouw en het beheer (de opvang zelf) van de locatie. Hier zijn overigens wel afspraken over te maken met als alternatieven zelf doen of inhuren/aanbesteden. Aan deze alternatieven zijn wel financiële consequenties verbonden.

Planning

Actie	Planning
Inventarisatie locaties	Maart/ april 2024
Beoordelen haalbaarheid locaties	Mei/ juni 2024
Bespreking pfh	Juni 2024
Discussienota in B&W	9 juli 2024
Afstemming COA/ PZH	Juli/ augustus 2024
Besluit locatie opvang asielzoekers	September 2024

Financiën:

Bestaande middelen (personele inzet)

Wie doet er mee? (participatie)

Intern; alle bij leefomgeving en wonen betrokken beleidsadviseurs/beheerders, degenen die initiatieven toetsen, portefeuillehouders.

Communicatie

Opdrachtdocument bespreken met beleidsadviseurs wonen, RO, milieu stedenbouwkundige, integraal beheerder, contactfunctionaris Vluchtelingen + regisseur Veiligheid /ambtelijke inzet RRT (bestuurlijke tafel spreidingswet).
Opdrachtdocument bespreken met pfh.

Evaluatie

Wat hebben we voor het project nodig? (randvoorwaarden)

Het onderzoek wordt uitgevoerd binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit. De randvoorwaarden voor de mogelijke ontwikkeling van een locatie zullen worden opgenomen in het voorstel voor de ontwikkeling van die locatie.

Heeft het project draagvlak?
(haalbaarheid)

Het onderzoek wordt verricht op verzoek van het college.

Beschikbare documenten

Woonvisie
Visie Grondposities
Bespreknotitie tbv B&W inzake flexwonen dd. 4 april 2023
Vereisten COA
Convenant opvang Vluchtelingen en huisvesting vergunninghouders
Rotterdam Rijnmond 2023-2025

Bijlagen

Overzicht beoordeling locaties

Locaties

Criteria	Locaties A 38						Centrum - Oost				
	1	2	3	4	5	6	12 a	12 b	13		
	Baggerdepot	Nieuw Reijerwaard	Loods Y6	Boomgaard	Industrieweg 10 Oude gemeentewerf	Sportpark Bolnes	Kruisweg	Gronden A 38	De Jong Intra (Havenstraat 1)	Havenstraat 53 Verschoor	Noordenweg 2 NIMA
Aantal m2	19960	3.600 m2 bebouwing pand (kwart daarvan)	13521 m2 perceel, 1178 m2	circa 125.000 m2	circa 6.000 m2	circa 23.500 m2	4000 m2	circa 24000 m2 (smal)	perceel is 3017 m2, ruimte in bebouwing (3 - 5 laags gebouw)	perceel is 463 m2, gebouw is 3 hoog	perceel = 1365 m2 (zuid) 1800 m2 (noord). Uitzoeken of dit bij elkaar hoort, dan mogelijkheden.
Bestemming	Agrarisch, baggerdepot	Bedrijf 4.1	Bedrijf 4.1 (pand), rest zonde bebouwing (4)	Agrarisch (boomgaard)	Beheersverordening Woude (plantsoenpost)	Sportpark	recreatie (opslag)	recreatie gedeeltelijk van gemeente, gedeeltelijk van diaconie	Bedrijfsbestemming	Bedrijfsbestemming	Bedrijfsbestemming
Eigendom gemeente		GRNR	De Staat	Nee, derden	Ja	Ja	Ja	afankelijk van derde partij	Nee, derden	Nee, derden	Nee, derden
Realisatetermin	voor 1 juli 25 te realiseren	Staat nu nog keet (tot wanneer?) oplevering?	eerst verwerven		ligt braak	bruikbaar na herinrichting sportpark	beschikbaar na opzegging huurcontract van toepassing	afankelijk van derde partij	afankelijk van derde partij	afankelijk van derde partij	afankelijk van derde partij
Motie agrarische gronden	NVT	nvt	nvt	van toepassing	nvt	nvt	van toepassing	nvt	nvt	nvt	nvt
Inpasbaarheid locatie	Buiten BSD	nvt	lastig, weggestopt achter Panatomi, zicht vanaf De Noord	Qua ruimte goed inpasbaar	Qua ruimte redelijk inpasbaar, hou rekening met dijk en cultuurhistorie	Qua ruimte goed inpasbaar	slacht, vanwege snelweg en roterdamsweg	slacht, smal perceel, doorsnijdt open landschap	Gebouw biedt veel ruimte, buitenruimte is te vinden op parkeerplaats. Beperving is visie centrum NO.	Enkel binnen pand mogelijkheden, geen buitenruimte	Afhankelijk of heel het pand mee doet. Dan mogelijkheden
Geluid & Lucht	Akoestisch onderzoek	nodig - waarschijnlijk lastig tot niet haalbaar	Zware industrie (ook vanuit Krimpen)	Geluid vanuit Veren Ambacht	inpasbaar	Geluid aandachtspunt vanwege akoestisch onderzoek vanwege Roterdamsweg en A38	Slecht, akoestisch onderzoek vanwege Roterdamsweg en A38	Slecht, akoestisch onderzoek vanwege Roterdamsweg en A38	Akoestisch onderzoek nodig (bedrijven en Donkerslootseweg)	Akoestisch onderzoek nodig (bedrijven)	Akoestisch onderzoek nodig (bedrijven)
Bodem	Afvoeren partijen	Onderzocht	moet gesaneerd worden (hoe daar te komen? Via water?)	Onderzoeken, verwacht inpasbaar	saneren	oepsloosbaar	Onderzoeken, inpasbaar	Onderzoeken, inpasbaar	nvt (tenzij bij inpasbaar)	nvt	nvt
Externe Veiligheid	hagedruk gasleiding langs weg Oudeland	windmolens veiligheidscontour	Plastrand-aandachtsgeschied	Berkmans en buisleiding	inpasbaar	tankstation	buisleiding, hoogspanningsleiding, 380 kv7, snelweg.	buisleiding, hoogspanningsleiding, 380 kv7, snelweg.	Esso Roterdamsweg	inpasbaar	inpasbaar
Bereikbaarheid/ontsluiting	Ontsluiten via carpool	multimodaal ontsloten	Alleen te ontsluiten via parcellen derden	Goed ontsluitbaar, hou rekening met bussluis (voorkomen sluipverkeer) ontsluiting via Noldijk/gebr. Meeldijk?	via twee kanten te ontsluiten, slecht OV	Goed ontsluiting (zie onderzoek Bolnes)	probleematisch	Goed bereikbaar	Goed bereikbaar	Goed bereikbaar	Goed bereikbaar
Inrichting terrein		speeltuin in zone windmolen	Er is ruimte voor speelpark, aandacht veiligheid vanwege De Noord	Veel mogelijkheden	vanwege dijk beperkter	Veel mogelijkheden (wel rekening houden met geluid)	Klein perceel, weinig mogelijkheden	Weinig buitenruimte => enkel specifieke doelgroepen mogelijk	Buitenruimte nu verhard, veel geluidsbelasting	Geen buitenruimte => enkel specifieke doelgroepen mogelijk	Buitenruimte nu verhard, veel geluidsbelasting
Civiel (riolering, wegen e.d.)	Weinig infrastructuur in de buurt, aansluiten op drukriool moet berekend worden. Weg is eigendom WSHD	Alles aanwezig riool op terrein aanwezig.	geen openbare weg aansluiting op riool distributie centrum?	toegangsweg vanaf Noldijk of Handelsweg via pp Bakker B. Riool achterzijde Rijkstraatweg	ontsluiting naar 2 kanten. Riool aanwezig	Alles aanwezig riool	niks	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald
Civiel (nutsvoorzieningen)	electra en water mogelijk	Alles aanwezig	niet aanwezig.	mogelijkheid tot aansluitingen vanaf leidingen in Noldijk	Alles aanwezig klicmelding gedaan vlak bij	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald	water aanwezig, oude NAM leidingen	niks	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald	Alles aanwezig grote aansluitingen moeten bepaald

Voorzieningen nabij	Vlietplein - Botter	Aldi Olmenlaan - Driemaster (1,5 .nu nog geen wandelpad)	Dillenburgplein & De Reijer	Stationstuinen in Barendrecht tzt. OBS Piramide in Blijoord	Dillenburgplein en de Regenboog of schakelklas Gemini	De Werf en scholen	De Werf en scholen	Aldi Olmenlaan en Driemaster	Rehoboth en centrum dichtbij. Andere scholen verder weg	Rehoboth en centrum aan te lopen. Andere scholen verder weg	Rehoboth en centrum dichtbij. Andere scholen verder weg	Rehoboth en centrum dichtbij. Andere scholen verder weg
Aantal te huisvesten personen	>250	<250	<250 (in bestaand pand)	>250	<250	>250	>250	>250	<250	>250 met extra (tijdelijke) bebouwing	<250	>250 bij volledige beschikking bebouwing
Draagvlak omgeving		vanuit bedrijven weinig bezwaren te verwachten, bewoners langs looproute meer	vanuit bedrijven weinig bezwaren te verwachten, bewoners langs looproute meer	R LET OP; hoge beplanting rond sportveldenwaarschijnlijk weinig belemmeringen	bezwaren te verwachten	bezwaren te verwachten	bezwaren te verwachten	enkel looproutes bezwaren	bezwaren te verwachten vanuit omgeving	bezwaren te verwachten vanuit omgeving	bezwaren te verwachten vanuit omgeving	bezwaren te verwachten vanuit omgeving
flora en fauna	(nog in te vullen)	(nog in te vullen)			waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen	waarschijnlijk weinig belemmeringen
Advies COA												
Advies PZH												
Ambtelijk advies		Valt af ambtelijk	Valt af ambtelijk	Valt af ambtelijk				Valt af ambtelijk	Valt af ambtelijk		Te klein	Te klein

- Niet op te lossen met maatregelen
- Op te lossen met maatregelen, moeilijk
- Neutraal
- Op te lossen met maatregelen, makkelijk
- Geen maatregelen nodig

Grote mate van onzekerheid
Kleine mate van onzekerheid

Inventarisatie aandachtspunten bij locaties opvang asielzoekers dd 20 juni 2024

1. Informatie COA t.a.v. AZC locaties.

Basiseisen voor gebouwen en terreinen

- Leegstaand vastgoed (bij voorkeur bestemming wonen of maatschappelijk vastgoed);
- Bestaande gebouwen moeten we met een redelijke investering geschikt kunnen maken voor bewoning. Daarom hebben we een voorkeur voor gebouwen die al beschikken over verwarming en die voldoen aan de brandveiligheidseisen. De aanwezigheid van asbest is doorgaans een probleem.
- Terreinen groter dan 3000 m² (bij voorkeur bouwrijpe grond, aanwezigheid van infrastructuur en gemakkelijk aan te sluiten op water, elektriciteit en riolering) waarop tijdelijke units voor noodopvang dan wel nieuwbouw voor reguliere opvang gerealiseerd kan worden.
- Voor reguliere locaties bij voorkeur een minimale gebruiksduur van vijf jaar en voor noodopvang locaties bij voorkeur een minimale gebruiksduur van zes maanden.

Voldoet het aanbod aan de eisen?

Voor een goede beoordeling van het aanbod hebben wij de volgende gegevens nodig:

- Kadastrale informatie: adres, kavelnummers, eigenaar;
- Plattegronden met maatvoering;
- Mogelijke rapportages, onderzoeken en informatie over legionella, brandveiligheid, asbest, enzovoort;
- De wijze van vastgoed aanbieden: verhuur of verkoop;
- Beschikbaarheid van de locatie: per wanneer en voor welke termijn.

Programma van Eisen

Het Programma van Eisen (RFPvE) beschrijft de functionele en ruimtelijke behoefte die het COA nodig heeft om opvang te bieden aan asielzoekers. Het geeft een beschrijving van de ideale situatie van een asielzoekerscentrum en de overige opvangmodaliteiten en verschaft het beeld van de huisvestingbehoefte.

Hiermee dient het RFPvE:

- als eisenpakket bij nieuwbouw op nieuwe locaties of bij grootschalige herontwikkeling van bestaande locaties.
- als richtlijn en ambitieniveau bij het verwerven van bestaand vastgoed dat voor korte of middellange termijn gebruikt gaat worden voor opvang beschrijven de ideale huisvesting voor onze bewoners in alle opvangvormen.

In een aparte bijlage wordt relevante ruimtelijke informatie t.a.v. een AZC verstrekt.

In de bijlage 1 bij deze notitie is de ruimtestaat opgenomen voor een AZC.

subtotaal wonen in m ² n.o.		3.620	5.421	7.262	8.979	
Wassen en drogen						
Wass- en droogruijme (4 was- en 4 droogmachines per ruijme) 1 op 16	1	12,8	13	14	17	
	7	88	131	176	218	
Totaal wonen in m² n.o.		3.708	5.552	7.438	9.196	
Voorzieningen						
Activiteiten						
Multi functionele ruijme (Olc)	2	72	2	72	3	108
Leslokaal	2	72	3	108	4	144
Kinderspeelzaal	1	72	1	72	1	72
Kindertoilet	4	7	4	7	4	7
Activiteitenruijme (vrouwenruijme en jeugdhok)	2	72	3	108	4	144
Recreatiezaal klein	0	0	1	36	2	72
Recreatiezaal groot	1	108	1	108	1	108
Berging	1	12	1	12	1	12
Pantry (naast recreatiezaal groot-rolluik)	1	6	1	6	1	6
Werkkast	1	4	1	4	1	4
Toiletten bewoners	4	5	4	5	6	8
Toilet MIVA	1	4	1	4	1	4
Technische ruijme	1	pm	1	pm	1	pm
subtotaal activiteiten in m² n.o.		434	542	689	797	
Ontvangen						
Entrée / tochtportaal	1	pm	1	pm	1	pm
Technische ruijme	1	pm	1	pm	1	pm
Wachtruijme	1	36	1	48	1	60
Informatiebalie	1	18	1	18	2	36
Biometrie / meldruijme	1	18	1	18	2	36
Receptie / beveiliging	1	32	1	32	1	48
Toiletten personeel (bij los gebouw toiletgroep bewoners erbij)	2	7	2	7	3	11
SER (indien benodigd)	1	6	1	6	1	6
Werkkast	1	4	1	4	1	4
subtotaal ontvangen in m² n.o.		121	133	201	213	
Totaal voorzieningen in m² n.o.		555	675	889	1.009	
Kantoor & werkruijme						
Kantoor COA, eventueel te koppelen aan Activiteitsgebouw						
Entrée / tochtportaal	1	pm	1	pm	1	pm
Technische ruijme	1	pm	1	pm	1	pm
Wachtruijme	1	32	1	32	2	64
Spreekkamer beveiligd	1	12	2	24	3	36
Spreekkamer	2	36	3	54	5	90
Werkruimte Locatiemanager	1	18	1	18	1	18
Werkruimte 1 persoonskamer	2	24	2	24	3	36
Werkruimte meer persoons	10	70	14	98	17	119
Vergaderruijme klein	1	36	1	36	1	36
Vergaderruijme groot	1	72	1	72	1	72
Repro	1	6	1	6	1	6
Archief / berijng	1	12	1	12	1	12

Totaal kantoor & werkruimte in m2 n.o.		823	1.001	1.189	1.473
Totalen					
Totaal wonen in m2 n.o.				7438	9196
Totaal voorzieningen en kantoor in m2 n.o.			5552	2078	2483
Totaal centrum in m2 n.o.			7229	9517	11679
Totaal centrum in m2 BVO	vormfactor	1,5	10843	14275	17518
per bewoner in m2 BVO			16,5	16,2	16,1
aantal bewoners (= 109 % van capaciteit)			656	880	1088
Terrein					
Sportvelden (voetbal, volleybal, pannekooi)			minimaal 2	minimaal 3	minimaal 3
Buitenspeelplaats (4-12 jaar min. 12 m2)			minimaal 4	minimaal 6	minimaal 8
Plaatsen in fietsenrekken			300	400	500
Fietsenstalling (afsluitbaar)			45	60	75
Parkeerplaatsen (rand van het terrein)			60	80	100

Discussienota Invulling Spreidingswet - Locatieonderzoek

Aan: College van burgemeester en wethouders

Van: [redacted] en [redacted]

Dd.: 9 juli 2024

Aanleiding

Al lange tijd is er een grote druk op de asielketen. De onderliggende oorzaken liggen besloten in een hogere instroom, lagere opvangcapaciteit en een slechte doorstroom (o.a. achterstand IND, achterstand huisvesting statushouders). Dit heeft tot gevolg dat de huidige capaciteit aan opvangplekken onvoldoende is. Het is het COA met de toenmalige regelgeving niet gelukt om de capaciteit op orde te krijgen. De extra capaciteit die gerealiseerd is betrof vaak tijdelijke noodopvang locaties. Ook is de capaciteit onevenredig verdeeld over Nederland. Om extra en minder tijdelijke capaciteit te genereren is de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' aangenomen. Deze wet wordt ook wel de 'Spreidingswet' genoemd en is ingegaan op 1 februari 2024. Deze wet zorgt voor een verdeling van de asielopvangvoorzieningen over de 12 provincies van Nederland. De verdeling is grotendeels gebaseerd op het aantal inwoners (en een klein deel op de sociaal-economische status van de afzonderlijke gemeenten). Op basis van de opvangplekken die nodig zijn (landelijke capaciteitsraming) heeft iedere gemeente een opgave (indicatieve taakstelling). Voor Ridderkerk is dit een opgave voor opvang van minimaal 250 asielzoekers waarvan 21 geschikt voor de opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers). Voor meer inhoudelijke informatie over de Spreidingswet, zie bijlage 1 en 2.

In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet is benoemd dat er het voornemen is om de Spreidingswet in te trekken. Er is door de nieuwe minister benoemd dat de huidige wet '*van kracht en actueel*' is. Ook is er benoemd dat er geen vervangende wetgeving voor 1 november 2024 is. Dit is de datum dat alle provincies hun plannen moeten indienen. De huidige realiteit is dat de Gemeente Ridderkerk onderzoekt hoe er invulling wordt gegeven aan de Spreidingswet. Dit is regionaal ook afgesproken.

Vragen:

- Welke locaties worden als meest wenselijk gezien om verder uit te werken zodat er invulling gegeven kan worden aan de opgave uit de Spreidingswet?
- Is de opgave uit de spreidingswet leidend voor het verdere onderzoek of is er ruimte om nader te onderzoeken wat passend is qua aantal op de meest wenselijke locaties (waardoor onder meer uitruilmogelijkheden (Oekraïne, statushouders, AMV) verder verkend kunnen worden)?

Inzet Ridderkerk en afspraken

In de afgelopen jaren zijn er meerdere verzoeken vanuit het COA en het Rijk gekomen om opvangplekken te realiseren om schrijnende situaties te voorkomen. Van acute noodopvang (zoals een sporthal) tot reguliere opvang. Van asielzoekers en statushouders tot Oekraïners. Ridderkerk heeft daar waar mogelijk, gehoor gegeven aan deze verzoeken. Hierbij is het maatschappelijk draagvlak nadrukkelijk in acht genomen.

Dit heeft geresulteerd in een crisisnoodopvang van 2 maanden in de haven op het schip De Holland eind 2021, 2 weken acute noodopvang in de Wissel voorjaar 2022 en de huidige noodopvanglocatie Calypso sinds juli 2022. Ridderkerk biedt deze locatie voor 90 asielzoekers/statushouders in ieder geval aan tot juli 2026. Vanuit de toenmalige realiteit is er ook afgesproken in Ridderkerk dat er niet meerdere (land-)locaties naast elkaar bestaan.

Regioplan

Vanuit de structuur Landelijke RegieTafel (LRT), Provinciale RegieTafel (PRT) en Regionale RegieTafel (RRT) stelt iedere regio een regioplan op. In dit regioplan wordt benoemd welke plannen er liggen in welke gemeente met betrekking tot de invulling van de Spreidingswet. In bijlage 3 en 4 is de fasering opgenomen van het regioplan. Hierin is te lezen dat de Ridderkerkse plannen uiterlijk op dinsdag 1 oktober ingediend moeten worden. De indicatieve opgave voor Ridderkerk is, zoals eerder benoemd, minimaal 250 plekken waarvan 21 geschikt voor de opvang van AMV'ers. De afgelopen periode is er op basis van een opdrachtdocument (bijlage 5) een locatieonderzoek (bijlage 6) uitgevoerd om te beoordelen op welke plek een opvanglocatie gerealiseerd kan worden. Er is gekeken naar het programma van eisen van het COA (bijlage 7). Eis van de Spreidingswet is namelijk dat het ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

Locatieonderzoek

Uit het locatieonderzoek komen 5 locaties waar er tot op heden geen onoverkomelijke drempels zijn geconstateerd. Voor een overzicht van de aandachtspunten per locatie, zie bijlage 8.

- Baggerdepot
- Oude Gemeentewerf (Industrieweg 10)
- Sportpark Bolnes
- De Jong Intra (Havenstraat 1)
- NIMA (Noordenweg 2)

In dit locatieonderzoek is er nog geen rekening gehouden met andere ruimtelijke uitdagingen op onder andere het gebied van huisvesting. Vanzelfsprekend beïnvloedt dit elkaar. Gezien de realisatietermijn (waarbij afhankelijkheid van derden een obstakel is), de mogelijke opvangcapaciteit en het maatschappelijk draagvlak is het baggerdepot de meest voor de hand liggende locatie om verder te onderzoeken om invulling te geven aan de Spreidingswet.

Overwegingen mbt verdeelbesluit

- De minister neemt voor 31 december het verdeelbesluit. Dit kan betekenen dat een gemeente een ander (hoger) aantal asielopvangplekken moet realiseren.
- Het InterBestuurlijkToezicht (IBT) is van toepassing.
- De huidige 90 plaatsen op NO Calypso kunnen meetellen voor de Spreidingswet (want ze zijn voor 1-7-2025 gerealiseerd en minimaal beschikbaar tot 1 februari 2026).
- De eerdere inspanningen (afgelopen 10 jaar) worden meegenomen in het verdeelbesluit.
- Bij het verdeelbesluit wordt er rekening gehouden met afspraken rondom afspraken over het uitruilen van verschillende doelgroepen (bv. Oekraïne, statushouders, AMV).

Vervolg

Op basis van de terugkoppeling van het college op de gestelde vraag, worden de meest wenselijke locaties verder onderzocht. Dit houdt volgorde in dat:

- de locatie (onder embargo) gedeeld wordt met het COA
- de locatie (onder embargo) gedeeld wordt met de Provincie Zuid Holland (PZH)
- de benoemde drempels in het locatieonderzoek dieper worden uitgezocht
- de opties qua aantallen, doelgroepen, termijn en soort opvanglocatie worden uitgewerkt
- er inzichtelijk gemaakt wordt op welke wijze er gecommuniceerd wordt naar raad, samenleving en pers
- er inzichtelijk gemaakt wordt wat globaal het tijdpad is voor oplevering (ihkv realiseerbaarheid)
- er uiterlijk 17 september een besluit genomen wordt door B&W over de inbreng van Ridderkerk voor het Regioplan (wat de inbreng is van PZH voor de invulling van de spreidingswet)

Hoe werkt de Spreidingswet?

-Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen-

Capaciteitsraming, provinciale opgaven en inbreng opvangplekken door gemeenten*

Fase 1: duur 9 maanden

Berekenen en bekendmaken hoeveel opvangplekken er landelijk nodig zijn. De opvangplekken worden in twaalf provinciale opgaven verdeeld. Deze provinciale opgaven komen tot stand op basis van een verdeelsleutel naar inwoneraantal en sociaal-economische status (SES-WOA score) per gemeente.

Op de provinciale opgave wordt het aantal bestaande duurzame opvangplekken** of die in de daaropvolgende 12 maanden beschikbaar komt in mindering gebracht.

Gemeenten gaan aan de Provinciale Regietafel (PRT) onder leiding van de Commissaris van de Koning met elkaar in gesprek over de verdeling van alle opvangplekken. Zij beslissen hier onderling welke gemeenten opvang gaan leveren en met hoeveel plekken.

Verdeelbesluit: verdeling opvangplekken over gemeenten per provincie

Fase 2: duur 2 maanden

Ja

Hebben gemeenten de provinciale opgave volledig verdeeld en is deze verdeling uitvoerbaar?

Nee

Staatssecretaris JenV legt door gemeenten gemaakte verdeling vast in verdeelbesluit

Staatssecretaris JenV maakt zelf verdeelbesluit

Realisatie nieuwe opvangplekken*

Fase 3: duur 6 maanden

Gemeenten stellen de opvangplekken beschikbaar.

De wetscyclus (van capaciteitsraming tot de volgende capaciteitsraming) duurt 2 jaar.

* Uitkeringen

Gemeenten kunnen een vrij besteedbare uitkering krijgen voor de duurzame opvangplekken die zij beschikbaar stellen boven hun indicatieve deel. Ook kunnen ze een vrij besteedbare uitkering krijgen voor bijzondere opvangplekken (bijvoorbeeld voor amv's). Daarnaast kunnen provincies en gemeenten een vrij besteedbare uitkering krijgen voor elke opvangplek die zij beschikbaar stellen boven de drempelwaarde van 75% van de provinciale opgave.

** Duurzame opvangplekken

Op dit moment is er al een bestaande duurzame opvangvoorraad: locaties die er nu zijn of die binnen 12 maanden beschikbaar komen van meer dan 100 plekken die langer dan 5 jaar beschikbaar zijn. Deze opvangplaatsen tellen mee bij de invulling van de eigen provinciale opgave. Dat is wat wordt bedoeld met 'in mindering brengen op'.

Q&A Spreidingswet

Ons kenmerk
Versie 2.2 - 24 mei 2024

Deze Q&A zal regelmatig aangevuld worden; wijzigingen en aanvullingen worden **geel** gearceerd

Inhoud

- A. De Spreidingswet - algemene informatie
- B. Proces
 - Capaciteitsraming en verdeling
 - Provinciale Regietafels en het Provinciale Plan
 - Uitrust en onderlinge verdeling
 - Eindverslag (+handreiking)
- C. Opvang
 - Vormen, wanneer telt wat mee
 - Beschikbaarheid
 - Amv
- D. Bonusregeling (SPUK)
- E. Exploitatie door derden
- F. Rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- G. Monitoring en (Interbestuurlijk) toezicht

Heeft u een vraag die niet in de Q&A voorkomt? Stuur deze dan naar: spreidingswet@minjenv.nl

A. De Spreidingswet – algemene informatie

Gemeenten hebben met de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) een wettelijke taak in de opvang van asielzoekers. Het doel van de wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten. De wet is op 1 februari 2024 in werking getreden.

Waarom is deze wet nodig?

Het lukt niet om voldoende opvangplaatsen te realiseren voor asielzoekers die daar recht op hebben. Door deze wet is het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) niet meer afhankelijk van de medewerking van gemeenten om voldoende opvangplekken mogelijk te maken: Gemeenten krijgen daarom een wettelijke taak bij de opvang van asielzoekers. Daarnaast wil het kabinet met deze wet een meer evenwichtige verdeling van asielzoekers over Nederland realiseren.

Draagt deze wet bij aan meer humane opvang?

De systematiek in deze wet draagt bij aan voldoende duurzame en flexibele opvangcapaciteit. Door het aanhouden van locaties die voor vijf jaar of langer beschikbaar zijn ('vaste voorraad') kunnen schommelingen in instroom en bezetting in de toekomst beter worden opgevangen. Zo ontstaat er opvangcapaciteit die voldoende flexibel is om mee te kunnen bewegen met de behoefte. De inzet van noodopvang en crisisnoodopvang wordt daarmee zoveel mogelijk voorkomen.

Hoe zorgt het kabinet dat de wet uitvoerbaar is?

Het kabinet zet in op een goede uitvoerbaarheid van deze wet, allereerst door een goede informatievoorziening richting medeoverheden en ketenpartners en het beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van de nieuwe wettelijke taken. Daarnaast is er intensief contact met de medeoverheden en de partners in de migratieketen over de (eerste) ervaringen met de wet. We brengen mogelijke knelpunten in beeld en zoeken samen naar passende oplossingen die de uitvoerbaarheid ten goede komen.

B. Proces

Het kabinet raamt hoeveel opvangplekken er de komende 2 jaar nodig zijn. Dan wordt er een indicatieve verdeling gemaakt over de gemeenten op basis van inwoneraantal en SES-WOA score (sociaaleconomische score van een gemeente). Door de scores van de gemeenten in de provincie op te tellen ontstaat de provinciale opvangopgave. Elke provincie weet dan hoeveel opvangplekken ze moeten leveren.

Gemeenten bespreken aan de provinciale regietafels (PRT's) hoe zij gezamenlijk die opgave gaan invullen. Zij beslissen hier onderling welke gemeenten opvang gaan leveren en met hoeveel plekken.

De PRT's worden gecoördineerd door de commissarissen van de Koning (cdK's) in hun rol als Rijksorgaan. De cdK brengt hier voor 1 november van het jaar verslag van uit aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Wanneer gemeenten tot een sluitende verdeling komen, legt de staatssecretaris dit vast in een verdeelbesluit.

Alleen als het gemeenten niet lukt om gezamenlijk de hele provinciale opgave in te vullen, kan de staatssecretaris zelf gemeenten aanwijzen en daarmee verplichten om asielzoekers op te gaan vangen.

Na 2 jaar start de cyclus weer opnieuw met het ramen van de hoeveelheid opvangplekken.

Capaciteitsraming en verdeling

Hoe ziet de capaciteitsraming en verdeling per provincie eruit?

Het overzicht met de raming, de provinciale opgave en de indicatieve verdeling is op 31 januari 2024 op de site van de rijksoverheid gepubliceerd en in de Staatscourant bekend gemaakt. Zie ook: [officielebekendmakingen.nl](https://www.officielebekendmakingen.nl) - [Capaciteitsraming 2024](#)

Telt een verlenging in de Spreidingswet ook als een 'nieuwe plek'?

De wet maakt geen onderscheid tussen oude en nieuwe plekken. Plaatsen tellen wel verschillend mee voor het realiseren van de opgave en voor het in aanmerking komen voor de bonusregeling. Bepalend voor de provinciale opgave is of een plek binnen 6 maanden na het verdeelbesluit beschikbaar is en dat ook minstens tot 1 februari 2026 blijft.

Gemeente x biedt nieuwe noodopvang tot zomer 2024. Hoe telt dat mee in de opgave Spreidingswet?

Het betreft geen duurzame opvang: opvang die beschikbaar is tot minimaal 1 februari 2026. Deze opvang kan dus niet meegenomen worden in het verdeelbesluit.

Hoe verhoudt de capaciteitsraming die gehanteerd wordt voor de Spreidingswet zich tot de Meerjarige Productie Prognose (MPP)?

De capaciteitsraming voor de Spreidingswet (96.000 plekken) geldt tijdens de cyclus van twee jaar die voor deze wet gehanteerd wordt. In de halfjaarlijkse MPP brengt het kabinet in beeld met welke scenario's van asielinstroom rekening gehouden moet worden. Dit gaat dus om toekomstige trends voor de asielinstroom. Gemeenten kunnen hier wel al rekening mee houden in hun meerjarenplanning. Alleen bij grote calamiteiten (zoals rampen) kan de

tweejaarlijkse raming tussentijds worden bijgesteld. Gemeenten hebben met de komst van de Spreidingswet een wettelijke taak bij de opvang van asielzoekers, maar het interbestuurlijk toezicht kan alleen worden ingezet voor het aantal dat in de capaciteitsraming is opgenomen.

Waarom is er een indicatieve verdeling naar gemeenten gemaakt en wat zegt een indicatieve verdeling?

De landelijke asielopvangopgave is over alle gemeenten van Nederland verdeeld op basis van inwonersaantal en SES-WOA score (sociaaleconomische score van een gemeente). Dit is een indicatie van de gemeentelijke opgave. De indicatieve verdeling is belangrijk voor het vaststellen van de hoogte van een eventuele bonus bij het realiseren van opvangplekken.

Gemeenten die zijn opgenomen in het verdeelbesluit met te realiseren opvang hebben een wettelijke verplichting. Gemeenten die niet zijn opgenomen/geen onderdeel zijn van het verdeelbesluit hebben geen wettelijke verplichting. Voor deze gemeenten heeft de indicatieve verdeling geen verdere functie.

Er kunnen grote verschillen zijn in de opgave tussen ogenschijnlijk vergelijkbare gemeenten. Hoe kan dat?

De opgave wordt mede vastgesteld op basis van een combinatie van gegevens over welvaart, opleiding en arbeidsmarktdeelname van betreffende gemeente. De gegevens zijn te vinden op [Statusscore per wijk en buurt o.b.v. welvaart, opleidingsniveau en arbeid | CBS](#)

De Provinciale Regietafels en het Provinciale Plan

Waar starten de eerste overleggen voor het verdeelbesluit: lokaal of in de PRT?

Dat is vrij om te bepalen.

Komt er een format voor een provinciaal verslag (ter inlevering voor 1 november)? Waaraan moeten het provinciaal verslag en het onderliggende provinciaal plan voldoen?

Er komt een handreiking met suggesties voor het verslag van de cdK's en het onderliggende provinciaal plan.

Staat in de handreiking ook informatie over de Regionale Regie Tafel (RRT) en hoe er binnen de RRT wordt samengewerkt?

Nee, dit is aan de RRT. De RRT is een stap om tot een provinciaal plan te komen.

Moet het provinciaal plan ook al locaties te bevatten, of alleen een verdeling van asielplekken op het niveau van gemeenten?

In het plan moet aannemelijk worden gemaakt hoeveel plekken elke gemeente gaat realiseren, inclusief de datum van ingang en de duur. We zullen in de handreiking hier nader op ingaan.

Wat is het verschil tussen een provinciaal plan en een provinciaal verslag?

In elke provincie worden aan de provinciale regie tafel (PRT) afspraken gemaakt over alle verschillende opgaven voor asiel en migratie die opvang en huisvesting gerelateerd zijn. Het provinciaal *plan* geeft integraal inzicht in al de verschillende opgaven en de wijze waarop dit binnen de provincie wordt uitgewerkt. Het provinciaal plan is een bestuurlijke afspraak (gemaakt aan de LRT) en verschijnt jaarlijks.

De Spreidingswet schrijft een provinciaal *verslag* voor. Het provinciaal verslag is het document dat een keer in de twee jaar voor 1 november door de commissaris van de Koning aan de minister van Justitie en Veiligheid wordt gezonden. In het verslag is opgenomen hoe en door welke gemeenten de opvangopgave in de provincie wordt ingevuld.

Voor zowel het verslag als het provinciaal plan zijn handreikingen in voorbereiding.

Uitruil, onderlinge verdeling

Grote steden, zoals Amsterdam en Rotterdam hebben veel opvang van andere doelgroepen (daklozen, EU-migranten). Vallen die ook binnen de scope van uitruil?

Het is aan de PRT's om hier afspraken over te maken.

In de LRT is gesproken over "handreiking Verevening". Is die er al?

Nee, deze handreiking wordt opgesteld door de VNG en is er nog niet. Deze wordt in afstemming met alle relevante betrokken partijen ontwikkeld.

Komt er nadere informatie over uitruilmogelijkheden? Bijv. Zou uitruil van taakstellingen plaats moeten vinden aan de RRT of ook aan de PRT?

Nee, dit is aan de PRT om te beslissen.

C. Opvang

Welke soorten opvang tellen mee?

De Spreidingswet maakt geen onderscheid naar het soort opvang, anders dan het verschil tussen 'regulier' en 'bijzonder', zoals amv-plekken. Voor de wet is bepalend hoe lang de opvang beschikbaar is en of het COA daadwerkelijk mensen kan plaatsen op deze plekken. Om in aanmerking te komen voor de bonusregeling gelden specifieke voorwaarden.

Hoelang moeten plekken beschikbaar zijn om mee te tellen?

De plek moet uiterlijk 6 maanden na het verdeelbesluit beschikbaar zijn, dat is uiterlijk vanaf 30 juni 2025, en beschikbaar blijven tot in ieder geval 1 februari 2026.

Na deze cyclus volgt een nieuwe cyclus die start met een capaciteitsraming vanaf 1 februari 2026. Hoe lang een plek beschikbaar is, heeft daarnaast gevolgen voor een aanspraak op een bonus.

Op welke wijze worden bestaande plekken op de opgave in mindering gebracht?

Op dit moment is er al een bestaande duurzame opvangvoorraad: locaties van meer dan 100 plekken die er nu zijn of die voor 1 juli 2025 beschikbaar komen en langer dan 5 jaar beschikbaar zijn. Deze opvangplaatsen tellen mee bij de invulling van de eigen provinciale opgave.

Tellen nieuw te ontwikkelen locaties alleen mee als ze 6 maanden na het verdeelbesluit beschikbaar zijn?

Ja. De mate waarin de nieuw te ontwikkelen locaties concreet zijn, kan worden meegewogen in het verdeelbesluit van de staatssecretaris.

Wat wordt verstaan onder duurzame opvangplaatsen?

Duurzame opvangplaatsen zijn opvangplaatsen die 5 jaar of langer beschikbaar worden gesteld. Duurzame opvangplaatsen komen voor een bonusregeling in aanmerking als er meer plaatsen worden aangeboden dan wat de gemeente zou moeten doen op basis van inwonersaantal en de sociaaleconomische score

Wie bepaalt er of een locatie geschikt is?

Het COA bepaalt of een locatie geschikt is. Bij het COA zijn programma's van eisen beschikbaar en kunnen afspraken worden gemaakt om een locatie of accommodatie te schouwen. Als een gemeente kiest om een locatie onder eigen verantwoordelijkheid te exploiteren, moet er een overeenkomst worden gesloten met het COA.

Hoe wordt een aanmeldvoorziening gedefinieerd?

Een aanmeldvoorziening is een voorziening waar asielzoekers opgevangen worden ten behoeve van activiteiten/werkzaamheden in het kader van het aanmeldproces (artikel 1.1. van het besluit). In deze cyclus van de Spreidingswet maken aanmeldvoorzieningen geen onderdeel uit van de opgave van de Spreidingswet.

Hoe wordt besloten over de spreiding van de aanmeldvoorzieningen en andere 'bijzondere locaties'?

In de capaciteitsraming en de provinciale opgaves zijn geen aanmeldvoorzieningen opgenomen. Dit geldt ook voor de overige vormen van bijzondere locaties. Het is wel de inzet vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid om tot een goede spreiding van aanmeldlocaties en bijzondere locaties te komen. Hierover worden gesprekken gevoerd met gemeenten die hiervoor openstaan. Een uitzondering hierop vormen de plaatsen voor alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv) die in een asielprocedure zitten. Deze plekken zijn wel per gemeente opgenomen in de indicatieve verdeling (zie ook het kopje 'amv' in deze Q&A).

Is het onteigenen van (particuliere) panden een optie met het inzetten van de Spreidingswet?

Nee, dit is geen optie. De wet biedt geen mogelijkheden tot onteigening.

Hoe worden in het dashboard maandelijks het aantal benodigde en gerealiseerde plekken berekend?

De provinciale opgave is bepalend voor het aantal benodigde plekken. Deze plekken moeten uiterlijk 6 maanden na het nemen van het verdeelbesluit (voor 1 juli 2025) ter beschikking worden gesteld.

Aan welke eisen moeten locaties waar opvangplekken gerealiseerd worden, voldoen?

De opvangplek voor een asielzoeker moet minimaal voldoen aan de Europese Opvangrichtlijn die binnen de hele EU geldt. Aanvullend wordt een en ander praktisch/operationeel uitgewerkt in een kwaliteitskader waaraan opvangvoorzieningen in ieder geval moeten voldoen. Het COA heeft programma's van eisen voor noodopvang en reguliere opvang. Deze programma's hebben een hogere kwaliteitseis dan wordt voorgeschreven in de Europese Opvangrichtlijn. Alleen opvang die in zeer korte tijd tot stand komt en kortstondig in gebruik zal zijn (CNO/TGO) wijkt van deze programma's van eisen af. Hiervoor zijn bij het COA handreikingen en toolkits beschikbaar.

Tellen derdelanders uit Oekraïne met een asielaanvraag die opgevangen worden door gemeenten mee voor de opgave van de Spreidingswet?

De Spreidingswet gaat over het beschikbaar stellen van opvangplekken voor asielzoekers. Derdelanders met een asielaanvraag zijn asielzoekers. Gemeenten kunnen plekken waar zij derdelanders met een lopende asielaanvraag opvangen, meetellen in de opgave voor de Spreidingswet. De plekken moeten dan wel voldoen aan de vereisten die in de Spreidingswet gesteld zijn: beschikbaar van 1 juli 2025 tot minimaal 1 februari 2026.

Gemeente X wil 2 locaties verwerven voor asielopvang: locatie 1 voor 24 maanden Tijdelijke Gemeentelijke Opvang (TGO) en locatie 2 voor gemeentelijke asielopvang in de vorm van een woonwijk, waarbij een deel van de woningen toegevoegd wordt aan de reguliere woning voorraad. Kan de gemeente voor de aanschaf van beide locaties gebruik maken van een voorschot op het normbedrag voor TGO?

Financiering van Tijdelijke Gemeentelijke Opvang vindt achteraf plaats op basis van gemaakte kosten voor gerealiseerde opvang. Gemeenten kunnen kosten voor TGO declareren bij het COA. Gemeenten zullen dit dus in principe zelf moeten voorfinancieren. Er komt nog nadere informatie van het COA waarin de wijze van declareren verder wordt uitgelegd. De financiering voor TGO is bedoeld voor kortstondige opvang. Het realiseren van een AZC in de vorm van een woonwijk heeft naar alle waarschijnlijkheid het karakter van reguliere opvang. De TGO-vergoeding is hiervoor niet bedoeld.

Telt een doorstroomlocatie mee voor de opgave?

In een doorstroomlocatie worden statushouders gehuisvest die in afwachting zijn van een woning in een gemeente. Een doorstroomlocatie telt daarom niet mee voor de opgave van de Spreidingswet. Worden er in een doorstroomlocatie ook plekken beschikbaar gesteld voor asielopvang dan tellen deze plekken mee als ze beschikbaar zijn van 1 juli 2025 tot minimaal 1 februari 2026.

Komt er een overzicht van de gemeentelijke bevoegdheden voor verschillende soorten opvang (zoals handreiking TGO)?

Er wordt gewerkt aan een specifieke handreiking voor de tijdelijke spoedopvang. Deze is naar verwachting spoedig gereed. Ook wordt er gewerkt aan een bredere handreiking voor opvang die door gemeenten wordt geëxploiteerd, o.a. op basis van de Spreidingswet. Deze is naar verwachting deze zomer gereed.

Zijn of komen er maatregelen (ruimtelijk instrumentarium) waardoor een gemeente meer kan doen om plekken te verkrijgen (zoals onteigenen)

De Spreidingswet bevat geen nieuw ruimtelijk instrumentarium. Gemeenten zijn aangewezen op de bestaande ruimtelijke instrumenten die zij tot hun beschikking hebben. Wel zullen tijdens de eerste cyclus van de wet de ervaringen van gemeenten op dit gebied worden verzameld, zodat de belangrijkste knelpunten goed in beeld komen en er door het Rijk kan worden meegedacht over oplossingen.

Komt er instrumentarium/ruimte vanuit het rijk om gemeenten meer slagkracht te geven bij conflicterende belangen en regels?

De Spreidingswet bevat geen nieuw ruimtelijk instrumentarium. Gemeenten zijn aangewezen op de bestaande middelen die zij tot hun beschikking hebben. Wel zullen tijdens de eerste cyclus van de wet de ervaringen van gemeenten op dit gebied worden verzameld, zodat de belangrijkste knelpunten goed in beeld komen en er door het Rijk kan worden meegedacht over oplossingen.

Beschikbaarheid van de locatie

Wanneer moet de provinciale opgave gerealiseerd zijn?

Gemeenten zijn op basis van de Spreidingswet gehouden de plaatsen die opgenomen zijn in het verdeelbesluit uiterlijk een half jaar na vaststelling ter beschikking te stellen, zodat er daadwerkelijk asielzoekers kunnen worden opgevangen. Deze plekken moeten dus uiterlijk op 1 juli 2025 gerealiseerd zijn. Eerder mag uiteraard ook.

Wat wordt in de Spreidingswet verstaan onder realisatie en sleutelklaar?

Het COA moet over de locatie kunnen beschikken (artikel 7 van de wet) en er dan ook daadwerkelijk direct mensen in kunnen plaatsen om mee te tellen voor de opgave.

Een gemeente is bezig met de ontwikkeling van een AZC, maar dit AZC is niet op tijd gereed om mee te tellen voor de Spreidingswet. In hoeverre is de gemeente in de tussentijd ook gehouden aan de opgave voor de Spreidingswet?

Voor de Spreidingswet is de gemeente ook in de overbruggingsperiode - tussen 1 juli 2025 en het moment waarop het AZC opent - gehouden om de gevraagde plekken te realiseren. Dit kunnen ook tijdelijke opvangplekken zijn, eventueel in andere gemeenten. Dit in afstemming aan de PRT.

Wat gebeurt er als er om redenen die de gemeente niet in de hand heeft (uit de omgeving komen bezwaren, het COA kan niet op tijd aan zijn verplichtingen voldoen) een opvangvoorziening op het laatst tóch niet gerealiseerd kan worden voor 30 juni 2025?

In principe blijft de opgave voor die gemeente dan staan. Deze omstandigheden kunnen worden ingebracht aan de PRT zodat gezamenlijk kan worden gekeken wat er gedaan kan worden ter overbrugging, zoals tijdelijke opvang of een uitruil tussen gemeenten. Inbrengen aan de PRT betekent echter niet dat de gemeente van haar verplichting tot realisatie wordt ontslagen.

Amv (alleenstaande minderjarige vreemdelingen)

Waarom zijn in de capaciteitsraming amv niet apart benoemd bij de provinciale opgaven, maar wel indicatief per gemeente?

Dit is geen vereiste vanuit het besluit. Het ligt voor de hand dat aan de PRT ook over de 'som van het aantal amv-plekken' en daarmee de verdeling van deze plekken wordt gesproken.

Is de opvang van amv ook een afdwingbare opdracht in het kader van de Spreidingswet? Of slechts een verzoek?

Dit is ook afdwingbaar via het verdeelbesluit.

Gaat het bij de opvang van amv in het verdeelbesluit om opvangplaatsen voor amv zonder verblijfsvergunning of tellen plekken voor amv met verblijfsvergunning (statushouders) hier ook mee?

Het aantal amv dat opgenomen is in de indicatieve verdeling zoals in de Staatscourant is gepubliceerd, ziet op amv die nog in procedure zijn (asielzoekers). Deze groep wordt ook wel amv-COA genoemd. Het gaat dus niet om amv-plekken voor amv met een status, ook wel amv-NIDOS genoemd.

Telt een amv-plek dubbel?

Nee voor de opgave tellen dit soort plekken niet dubbel. Er is wel een speciale bonusregeling voor het realiseren van bijzondere opvangplaatsen, zoals voor amv. Deze bonusregeling kan wel gecombineerd worden met een van de andere bonusregelingen bij de Spreidingswet.

Tellen amv zonder vergunning die in de procedure zitten en bij een opvanggezin zijn geplaatst mee voor de opgave?

Amv (zonder vergunning) die jonger zijn dan 15 jaar worden over het algemeen opgevangen in pleeggezinnen onder toezicht van het Nidos. Deze groep valt buiten de opgave van de Spreidingswet. De opgave van de Spreidingswet telt wel voor amv die opgevangen worden door het COA. Deze opvang behoort tot de bijzondere opvangplaatsen waarvoor een speciale bonusregeling is.

D. Bonusregeling (SPUK)

Om gemeenten te stimuleren vrijwillig plekken aan te bieden, zijn er verschillende bonusregelingen. Deze bonussen zijn vrij te besteden, dus ook voor een ander doel dan de opvang van asielzoekers. De hoogte van de bonus varieert en is afhankelijk van het soort plek dat aangeboden wordt en het aantal aangeboden plekken.

Op de bonusregeling kan aanspraak gemaakt worden in drie gevallen:

- 1. Als er meer duurzame opvangplaatsen worden aangeboden dan wat een gemeente zou moeten doen op basis van inwonersaantal en sociaaleconomische score. Bij meer dan 100 opvangplaatsen boven de opgave is dat 2.000 euro per opvangplaats, bij minder dan 100 opvangplaatsen is dat 1.000 euro.*
- 2. Als er bijzondere opvangplaatsen gerealiseerd worden, bijvoorbeeld voor amv. Hiervoor geldt een bonus van 2.000 euro per opvangplaats.*
- 3. Als 75% van de provinciale opgave is behaald. Hiervoor geldt een bonus van 1.500 euro per opvangplaats, te verdelen tussen provincie (15%) en gemeenten (85%).*

NB: regeling 1 en 3 kunnen niet gecombineerd worden. Een gemeente moet kiezen voor welke bonus zij in aanmerking wil komen.

Op welke wijze en wanneer moeten gemeenten een keuze maken voor welke bonus zij in aanmerking willen komen?

De bonusregeling bestaat uit drie verschillende regelingen die elk een eigen termijn hebben en moment van uitbetaling (SPUK). Gemeenten bepalen zelf voor welke regeling zij in aanmerking willen komen.

Per wanneer wordt de bonus uitgekeerd?

Dit verschilt per regeling:

- 1: Deze kan vanaf het najaar van 2024 worden aangevraagd
- 2: Na ommekomst van de wetscyclus van 2 jaar.
- 3: Na ommekomst van de wetscyclus van 2 jaar.

Moet er in de provincie overeenstemming zijn over de bonusregeling of kunnen gemeenten in de provincie andere keuzes maken?

Gemeenten bepalen zelf voor welke regeling zij in aanmerking willen komen.

Waarom krijgen provincies 15% en gemeenten 85% bij bonusregeling 3?

Met deze verdeling wordt rekening gehouden met de bijdrage die gemeenten en de provincie leveren. Gemeenten hebben een wettelijke taak en moeten de opvang daadwerkelijk realiseren. Zij ontvangen daarom het grootste deel van deze uitkering.

Tellen bestaande locaties in een nieuwe cyclus opnieuw mee voor de bonusregelingen?

Ja. Als de locaties daarvoor in aanmerking komen, en dus ook op dát moment voldoen aan de voorwaarden voor toekenning van een bonus, tellen ze in een nieuwe cyclus van de Spreidingswet opnieuw mee. Bijvoorbeeld: Voor duurzame opvangplaatsen die boven de gemeentelijke opgave liggen, kan ook in de volgende cyclus van de wet opnieuw aanspraak gemaakt worden op de bonus.

Gemeente A opent een regulier AZC met meer plekken dan hun opgave voor de Spreidingswet. De gemeente heeft ook een uitruil-deal gemaakt met gemeente B en vangt voor hen asielzoekers op in ruil voor statushouders. Krijgt gemeente A ook een bonus over de plekken die zij realiseert voor gemeente B ?

Gemeente A kan voor alle plekken die zij realiseert boven op haar indicatieve opgave in aanmerking komen voor een bonus. Dit is inclusief de plekken die gemeente B had moeten realiseren, maar die nu door gemeente A wordt gerealiseerd.

De bonus voor bijzondere opvangplaatsen wordt uitgekeerd door het rijk aan de gemeente. Hoe verloopt de aanvraag voor deze bonusregeling?

Aanvragen voor deze bonusregeling zal aan het einde van de wetcyclus mogelijk zijn. Een gemeente zal deze waarschijnlijk zelf moeten aanvragen en dus goed moeten bijhouden om hoeveel plekken het gaat tijdens de cyclus. Deze regeling wordt nu verder uitgewerkt met alle praktische details. Naar verwachting is deze informatie na de zomer van dit jaar beschikbaar.

E. Exploitatie door derden

Wat is de rol van het COA als een gemeente een locatie zelf exploiteert?

Voordat een gemeente onder eigen verantwoordelijkheid een locatie gaat exploiteren, moet er een overeenkomst afgesloten worden met het COA. Hierin worden de rollen en verantwoordelijkheden uitgewerkt en worden afspraken vastgelegd over de financiering. Ook worden in de overeenkomst afspraken vastgelegd die erop toezien dat andere partijen in de migratieketen (zoals de

IND en DT&V) hun taken kunnen uitvoeren . Het COA blijft in alle gevallen verantwoordelijk om te bepalen wie er op een locatie wordt geplaatst. Het COA kan geen afspraken meer maken over een doelgroepbeperking voor een locatie.

In sommige gevallen wordt een locatie door het Rode Kruis geëxploiteerd: valt dit ook onder deze regeling?

Dat kan. Als een gemeente zelf tot exploitatie overgaat, zou het Rode Kruis een partij kunnen zijn die dit uitvoert.

F. Rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid oefent toezicht uit op de naleving van de taak door de gemeenten. Aan de provinciale regietafels (PRT's) wordt de voortgang gemonitord ten aanzien van de provinciale asielopvang. De cdK's delen daarover de laatste stand van zaken aan de landelijke regietafel (LRT).

Wat is de bevoegdheid van het college en de positie van de raad in relatie tot de Spreidingswet?

De Spreidingswet creëert een wettelijke taak voor gemeenten (in medebewind) die zowel raad als college bindt. In de fase tot 1 november zijn het vaak (vertegenwoordigers) van het college die als deelnemer aan de provinciale regietafel (PRT) met andere gemeenten invulling zullen geven aan de provinciale opgave zoals opgenomen in de raming. Bestaande rollen en bevoegdheden zijn daarbij van kracht. Het ligt dan ook in de rede dat het college de raad actief informeert over de inzet, voortgang en resultaat van de besprekingen in de PRT.

G. Monitoring en (Interbestuurlijk) Toezicht

Het wordt het interbestuurlijk toezicht vormgegeven?

Het interbestuurlijk toezicht is een bestaand instrument dat tussen overheden wordt ingezet. Zo houdt de provincie toezicht op gemeenten als het gaat om de gemeentelijke begroting en de uitvoering van de huisvestingsopgave van statushouders. Uitgangspunt van het interbestuurlijk toezicht is vertrouwen; het vertrouwen dat een bestuurslaag zijn taken goed uitoefent. Bij het uitvoeren van het interbestuurlijk toezicht op gemeenten door de staatssecretaris sluiten we aan bij de bestaande praktijk en de afspraken die hierover zijn gemaakt tussen het Rijk, provincies en gemeenten.

Wat zijn de gevolgen als geplande opvang niet op tijd wordt gerealiseerd en de oorzaak daarvan niet bij gemeenten ligt?

Deze vraag is niet generiek te beantwoorden. Hierover zal in het beleidskader dat voor de zomer verschijnt meer duidelijkheid worden gegeven.

Wanneer wordt de wet geëvalueerd?

Twee jaar na inwerkingtreding van de wet worden de effecten van de wet getoetst. Vervolgens vindt binnen 4 jaar na inwerkingtreding van de wet een evaluatie plaats van de wet. Op basis van die evaluatie kan de wet worden aangepast. Daarbij zijn de Tweede en Eerste Kamer weer aan zet.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen